

Byla C-392/20**Prašymo priimti prejudicinį sprendimą santrauka pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 98 straipsnio 1 dalį****Gavimo data:**

2020 m. rugpjūčio 12 d.

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas:

Sąd Rejonowy dla Warszawy-Mokotowa w Warszawie (Lenkija)

Nutarties dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą priėmimo data:

2020 m. birželio 30 d.

Pareiškėjas vykdomojo įrašo procedūroje:

Europos cheminių medžiagų agentūra (ECHA)

Skolininkas, teikiantis skundą dėl teismo referento sprendimo:

Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej sp. z o.o.

Pagrindinės bylos dalykas

Pagrindinė byla susijusi su vykdomuoju įrašu dėl ECHA sprendimo, kuriame iš Lenkijos bendrovės reikalaujama sumokėti skirtumą nuo viso mokesčio, renkamo iš didelių subjektų pagal Reglamento Nr. 340/2008 13 straipsnio 4 dalį, nes buvo nuspręsta, jog ši bendrovė negali būti laikoma turinčia teisę mokėti sumažintą mokesťį, taikomą mažosioms įmonėms.

Šalys iš esmės nesutaria dėl to, ar ECHA sprendimas patenka į SESV 299 straipsnio taikymo sritį, taigi ar yra vykdomasis dokumentas, kuriam nagrinėjamu atveju turėtų būti taikomos Lenkijos civilinio proceso nuostatos. Nuomonės skiriasi ir dėl to, kaip aiškinti vykdomojo dokumento autentiškumo patikrinimą, kaip tai suprantama pagal pirmiau nurodytą nuostatą, visų pirma ar teismas, kuris padaro vykdomąjį įrašą, tikrina tik „autentiškumą“ (t. y. tai, ar vykdomąjį dokumentą priėmė Sąjungos institucijos, nurodytos SESV 299 straipsnyje, ir ar juo asmenims, išskyrus valstybes, skiriama pinigine prievole), ar jis taip pat tikrina, ar prašymas dėl įrašo padarymo buvo pateiktas

nepasibaigus Sąjungos teisės nuostatose nustatytam terminui, arba ar nesuėjo išduotame vykdomajame dokumente nustatyto reikalavimo senaties terminas.

Prašymo priimti prejudicinį sprendimą dalykas ir teisinis pagrindas

Teikdamas prašymą pagal SESV 267 straipsnį prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas siekia sužinoti, kaip reikėtų aiškinti SESV 299 straipsnį. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nori, pirma, patikslinti materialinę tos nuostatos taikymo sritį, kad būtų galima nustatyti, ar ECHA sprendimas yra vykdomasis dokumentas, kaip tai suprantama pagal SESV 299 straipsnį. Antra, šis teismas tikslinasi teismo, sprendžiančio dėl vykdomojo įrašo padarymo, įgaliojimų *ex officio* apimtį, siekdamas išsiaiškinti, ar prieš vykdomojo įrašo padarymą – be vykdomojo dokumento autentiškumo patikrinimo – turi būti tikrinama, ar nėra pasibaigęs atitinkamo prašymo padavimo terminas ir ar nesuėjusi reikalavimo senatis.

Prejudiciniai klausimai

1. Ar SESV 299 straipsnis turi būti suprantamas taip, kad jis turi būti taikomas išimtinai Tarybos, Komisijos ar Europos Centrinio Banko sprendimams, ar taip pat gali būti taikomas Europos cheminių medžiagų agentūros sprendimams dėl papildomo administravimo mokesčio skyrimo?
2. Ar SESV 299 straipsnio formuluotė, pagal kurią vykdomąjį raštą [įrašą] neatliekant jokių formalumų, tik patikrinus sprendimo autentiškumą, prie sprendimo prideda nacionalinė institucija, turi būti suprantama taip, kad nacionalinis teismas, sprenddamas dėl vykdomojo įrašo padarymo ir taikydamas nacionalines civilinio proceso nuostatas, neturi teisės patikrinti, ar suėjo vykdomajame dokumente nustatyto reikalavimo senaties terminas?

Nurodytos Sąjungos teisės nuostatos

SESV 288, 291 ir 299 straipsniai

2006 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1907/2006 dėl cheminių medžiagų registracijos, įvertinimo, autorizacijos ir apribojimų (REACH), įsteigiančio Europos cheminių medžiagų agentūrą, iš dalies keičiančio Direktyvą 1999/45/EB bei panaikinančio Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 793/93, Komisijos reglamentą (EB) Nr. 1488/94, Tarybos direktyvą 76/769/EEB ir Komisijos direktyvas 91/155/EEB, 93/67/EEB, 93/105/EB bei 2000/21/EB (OL L 396, 2006, p. 1 ir klaidų ištaisymas OL L 396, 2006, p. 1), 75, 76, 83, 91, 94 ir 100 straipsniai (toliau – Reglamentas Nr. 1907/2006)

2008 m. balandžio 16 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 340/2008 dėl Europos cheminių medžiagų agentūrai mokėtinų mokesčių pagal Europos Parlamento ir

Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1907/2006 dėl cheminių medžiagų registracijos, įvertinimo, autorizacijos ir apribojimų (REACH) (OL L 107, 2008, p. 6) 13 straipsnis (toliau – Reglamentas Nr. 340/2008)

Nurodytos nacionalinės teisės nuostatos

Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. kodeks postępowania cywilnego (1964 m. lapkričio 17 d. Civilinio proceso kodeksas) (*Dz. U.* 2019, 1460 pozicija) 776, 777 ir 782¹ straipsniai (toliau – KPC)

Glaustas faktinių aplinkybių ir pagrindinės bylos aprašymas

- 1 2012 m. spalio 2 d. Europos cheminių medžiagų agentūros (ECHA), įsikūrusios Helsinkyje, vykdomasis direktorius priėmė sprendimą Nr. SME(2012)3472. Šiame sprendime jis nurodė, kad registracijos dokumentų pateikimo metu *Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej sp. z o.o.*, įsikūrusi Bochnioje (toliau – skolininkė), vertinant pagal Komisijos rekomendaciją 2003/361/EB, buvo didelė įmonė, todėl negalėjo būti laikoma turinčia teisę mokėti sumažintą mokestį, kuris taikomas mažajai įmonei. Todėl ECHA pagal Reglamentą Nr. 340/2008 įpareigojo šią bendrovę sumokėti skirtumą nuo viso mokesčio, renkamo iš didelių įmonių, kad jos sumokėtas mokestis atitiktų tinkamą mokesčio, kurį moka dideli subjektai, lygį, ir 20 700 EUR administravimo mokestį. Bendrovė pirmiau nurodytą sprendimą gavo 2012 m. spalio 8 d. Ji sprendimo neapskundė, todėl jis įsiteisėjo ir tapo vykdytinas.
- 2 2019 m. sausio 2 d. ECHA, kaip kreditorė, kreipėsi į *Sąd Rejonowy dla Warszawy-Mokotowa w Warszawie* (Varšuvos Mokotovo apylinkės teismas, Varšuva, Lenkija) (toliau – prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas) su prašymu padaryti vykdomąjį įrašą dėl pirmiau nurodyto sprendimo, siekdama, kad iš skolininkės būtų išieškotas mokėtinas papildomas ir administravimo mokestis.
- 3 2019 m. liepos 24 d. nutartimi prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo referentas, patikrinęs autentiškumą, nusprendė taip, kaip prašė kreditorė.
- 4 2020 m. sausio 10 d. skolininkė pateikė skundą dėl tos nutarties, t. y. apskundė ją visą ir prašė pakeisti – atmesti kreditorės prašymą arba atsisakyti padaryti vykdomąjį įrašą.
- 5 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pateikė prašymą priimti prejudicinį sprendimą.

Pagrindinės bylos šalių pagrindiniai argumentai

- 6 Teikdama prašymą dėl vykdomojo įrašo ECHA rėmėsi SESV 288, 291 ir 299 straipsniais, teigdama, kad priimtas sprendimas yra vykdomasis dokumentas, dėl kurio pagal Lenkijos civilinio proceso teisę gali būti padarytas vykdomasis įrašas, o po to pagal KPC nuostatas pradėta išieškojimo procedūra.
- 7 Skunde dėl nutarties dėl vykdomojo įrašo atlikimo skolininkė nurodo, pirma, kad klaidingai, t. y. per plačiai, aiškinami SESV 291 ir 299 straipsniai, nes preziumuojama, jog ECHA sprendimas yra vykdomasis dokumentas, kaip tai suprantama pagal nurodytas nuostatas. Antra, skolininkė pažymi, kad buvo pažeisti finansiniai reglamentai¹, nes nacionalinė institucija, darydama vykdomąjį įrašą, turi teisę patikrinti ne tik vykdomojo dokumento autentiškumą, bet ir tai, ar kreditorius kreipėsi su prašymu padaryti vykdomąjį įrašą nepasibaigus Bendrijos teisės aktuose nustatytam jo pateikimo terminui.

Glaustas prašymo priimti prejudicinį sprendimą pagrindimas

- 8 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas abejoja visų pirma dėl to, **ar ECHA sprendimą galima laikyti vykdomuoju dokumentu, kaip tai suprantama pagal SESV 299 straipsnį**, kuriame galima padaryti vykdomąjį įrašą pagal Lenkijos KPC nuostatas. Su tuo susijęs pirmasis prejudicinis klausimas. Mat pagal Sąjungos teisę galima, viena vertus, teigti, jog ECHA yra Bendrijos institucija, turi teisinį subjektiškumą, įgyvendina Reglamentą Nr. 1907/2006 ir pagal jai deleguotus įgaliojimus priima atitinkamose srityse fiziniams ir juridiniams asmenims teisiškai privalomus aktus, kurių teismine peržiūra atlieka Europos Sąjungos Teisingumo Teismas (SESV 263, 265, 267 ir 277 straipsniai ir Reglamento Nr. 1907/2006 94 straipsnio 1 dalis, siejama su 20 straipsnio 5 dalimi), todėl priėmus sprendimą dėl privataus subjekto (kitaip nei dėl valstybės), toks sprendimas galėtų būti laikomas vykdytinu, kaip tai suprantama pagal SESV 299 straipsnį. Vis dėlto tai yra galimas plataus funkcinio aiškinimo pavyzdys. Kita vertus, SESV 299 straipsnio tekstą aiškinant pažodžiui, šioje nuostatoje nurodytos konkrečios institucijos, kurių aktai yra vykdomieji raštai, o ECHA tarp jų **nenurodyta**. Kai kurių Sąjungos institucijų, nenurodytų SESV 299 straipsnyje, atžvilgiu Sąjungos teisės aktų leidėjas taiko teisėkūros techniką, pagal kurią *expressis verbis* nurodo, kad šių institucijų priimti sprendimai yra vykdytini, kaip tai suprantama pagal SESV 299 straipsnį; kaip

¹ 2002 m. gruodžio 23 d. Komisijos reglamento (EB, Euratomas) Nr. 2343/2002 dėl finansinio pagrindų reglamento, skirto įstaigoms, minėtoms Tarybos reglamento (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 dėl Europos Bendrijų bendrajam biudžetui taikomo finansinio reglamento 185 straipsnyje, 58b straipsnis, 2002 m. birželio 25 d. Tarybos reglamento (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 dėl Europos Bendrijų bendrajam biudžetui taikomo finansinio reglamento 1 straipsnio 3 dalis, siejama su 73a straipsniu, ir 2013 m. rugsėjo 30 d. Komisijos deleguotojo reglamento (ES) Nr. 1271/2013 dėl finansinio pagrindų reglamento, taikomo įstaigoms, nurodytoms Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 208 straipsnyje, 66 straipsnis.

pavyzdį galima paminėti SESV 280 straipsnį, Reglamento Nr. 966/2012 2 straipsnio b punktą, siejamą su 79 straipsnio 2 dalies pirmu sakiniu, taip pat 2017 m. birželio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2017/1001 dėl Europos Sąjungos prekių ženklo 110 straipsnio 1 ir 2 dalis. Atsižvelgdamas į pirmiau paminėtų dviejų aiškinimo argumentų nesuderinamumą, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas abejoja, ar ECHA sprendimas gali patekti į materialinę SESV 299 straipsnio taikymo sritį. Lenkijos teisės sistemos požiūriu (KPC 777 straipsnio 1 dalies 3 punktą) tai būtų priimtina ir suteiktų galimybę ECHA sprendimo atveju padaryti vykdomąjį įrašą, kuris leistų pradėti išieškojimo procedūrą.

- 9 Jei Europos Sąjungos Teisingumo Teismas nuspręstų, kad ECHA sprendimas yra vykdomasis dokumentas, kaip tai suprantama pagal SESV 299 straipsnį, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nori, antra, išsiaiškinti **savo įgaliojimų ex officio apimtį vykdomojo įrašo procedūroje**, konkrečiai – ar vykdomojo dokumento autentiškumo patikrinimas apima ir atitinkamame sprendime nustatyto reikalavimo senaties termino patikrinimą. Iš SESV 299 straipsnio matyti, kad nacionalinis teismas, remdamasis vidaus teisės nuostatomis, tikrina tik vykdomojo dokumento **autentiškumą**. Su tuo susijęs [antrasis] prejudicinis klausimas. Lenkijos teisės sistemoje teismas arba teismo referentas, tikrindami vykdomojo įrašo leistinumą sąlygas, apsiriboja nustatymu, ar atitinkamas dokumentas atitinka formalias vykdomojo dokumento sąlygas (KPC 777 straipsnis). Po praėjusiais metais atliktų KPC pakeitimų buvo pridėtas 782¹ straipsnis, pagal kurį teismas (teismo referentas) **papildomai** privalo įvertinti, ar bylos aplinkybės ir vykdomojo dokumento turinys rodo, kad suėjo vykdytino reikalavimo senaties terminas. Jei nustatoma, kad reikalavimo senaties terminas suėjo, atsisakoma padaryti vykdomąjį įrašą, nebent kreditorius pateikia dokumentą, iš kurio matyti, kad senaties termino eiga nutrūko. Todėl atsižvelgiant į atliktinos kontrolės apimtį vykdomojo įrašo procedūroje pagal Lenkijos teisę prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui kyla abejonių dėl SESV 299 straipsnyje pateiktos formuluotės „autentiškumas“ reikšmės. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusių teismo teigimu, ši formuluotė yra neaiški, be to, reikia išsiaiškinti teismo atliktinos kontrolės apimtį.